

eul_wid: bww-bs

Ἱπποκράτης καὶ τὸ Ἱπποκρατικὸν Σῶμα · Hippocrates and the Hippocratic Corpus

On Crises

Περὶ Κρίσεων

Period: Κλασική Classical
Dialect: Ἰωνική Ionic
Domain: Ἱατρική Medicine
Format: Πραγματεία Treatise

Περὶ κρίσιων ξυντόμων ἐπὶ τὸ ἄμεινον τὰ μὲν πλεῖστα ταῦτ' ἐστὶν, ἅπερ ἐς ὑγίην σημεῖα.

- ¹ Ἰδρῶτες γὰρ ἄριστοί εἰσιν καὶ τάχιστα πυρετὸν παύοντες οἱ ἐν τῇσι κρίσίμησιν ἡμέρησι γινόμενοι καὶ τελέως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάσσοντες· ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὅσοι διὰ παντὸς τοῦ σώματος γενόμενοι εὐπετεστέως τὸ νόσημα φέρειν ποιήσουσιν· οἱ δ' ἂν τουτέων τι μὴ ἐργάσωνται, οὐ λυσιτελέσουσι γινόμενοι. Παχύνεσθαι δὲ χρή τὸ διαχώρημα πρὸς τὴν κρίσιν ἰούσης τῆς νόσου· ἔστω δὲ ὑπόπυρρον καὶ μὴ σφόδρα δυσῶδες· ἐπιτήδειον δὲ καὶ ἔλμινθας ἐξιέναι πρὸς τὴν κρίσιν. ^[5]
- ³ Οὖρον δὲ ἄριστόν ἐστιν, ὃ ἂν ἔχη λευκότατον ὑπόστημα καὶ λεῖον καὶ ὁμαλὸν παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἕως ἂν κριθῇ τὸ νόσημα· σημαίνει γὰρ ἀσφαλέα καὶ ὀλιγοχρονίην τὴν νοῦσον ἔσεσθαι. Ἦν ἰδρῶτος ἐγγενομένου ἢ νοῦσος ἐκλίπη, καὶ τὸ οὖρον πυρρὸν θεωρηθῇ λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον, τουτέοισιν αὐθημερὸν ὑποστροφή τοῦ πυρετοῦ γίνεται, οὗτος καὶ ἐν πέντε ἀκινδύνως κρίνεται. Τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλουσιν ὑγιάζεσθαι μέγιστα σημεῖα ἅπαξ γίνεται· ἀπονώτεροι γὰρ διατελοῦσιν καὶ ἀκίνδυνοι, καὶ τὰς νύκτας κοιμέονται, καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα προφαίνουσιν ἀσφαλέα. ^[5]
- ⁵ Οἷς ἐν πυρετῷ μὴ θανατῶδει κεφαλῆς ἄλγημα καὶ τὰ ἄλλα περιεστικά σημεῖα, χολὴ τουτέων κρατεῖ. Οἷς ἂν ἄρξηται ὁ πόνος τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρησιν, τεταρταῖοι τε μᾶλλον καὶ πεμπταῖοι πιέζονται· ἐς δὲ τὴν ἑβδόμην ἀπαλλάσσονται τοῦ πυρετοῦ.
- ⁷ Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται ἐν τῇσιν αὐτέησιν ἡμέρησιν τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν ἀπόλλυνται οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐξ ὧν περιγίνονται· οἷ τε γὰρ εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων τεταρταῖοι παύονται ἢ πρόσθεν· οἷ τε φονικώτατοι καὶ ἐπὶ σημείων δεινοτάτων γινόμενοι τεταρταῖοι κτείνουσιν ἢ πρόσθεν· ἢ μὲν οὖν πρώτη ἔφοδος οὕτως τελευτᾷ. Ἡ δ' ἐτέρη ἐς ἑπτὰ περιάγει, ἢ δὲ τρίτη ἐς τὴν ἑνδεκάτην, ἢ δὲ τετάρτη ἐς τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην, ἢ δὲ πέμπτη ἐς τὴν ἑπτακαιδεκάτην, ἢ δὲ ἕκτη ἐς τὴν εἰκοστήν· αὗται μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ὀξυτάτων διὰ τεσσάρων ἐς τὰς εἴκοσι προσθέσεις. Οὐ δύναται δὲ ὅλαις ἡμέραις οὐθὲν τουτέων ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως· οὐδὲ γὰρ οἱ ἐνιαυτοὶ τε καὶ μῆνες ὅλαις ἡμέραις πεφύκασιν. Ἐν τοῖσι καύσοισι τὰ ἀγαθὰ σημεῖα γινόμενα, οἷα ἐν τοῖσιν ὑγιεινοῖσι γέγραπται, μείονα μὲν ἔοντα ἐς τρίτην ἄνεσιν δηλοῖ, παχύτερα δὲ αὔριον, πάνυ παχέα δὲ αὐθημερόν. ^[10]

Ἐν τοῖσι καύσοισιν ἦν ἐβδομαίῳ ὕστερον ἐπιγένηται ἵκτερος, δῆλον ἀνίδρωτος· τὸ γὰρ νόσημα οὐ φιλέει ἔτι ἰδροῦν, οὐδὲ ἄλλη ἀφίστασθαι οὐδαμῇ, ἀλλὰ ὑγιῆς γίνεται. Ἀνάγκη τοῦ θερμοῦ ἀπιόντος [καὶ] ἐφ' ἐωυτὸ τὸ ὑγρὸν ἐλκύσαντος, τῷ πυρετῷ κρίσιν γενέσθαι διὰ τὰ οὖρα τὰ ἀποχωρόντα ἢ καὶ τὰ διαχωρήματα κοιλίης, ἢ αἵματος ἐκ τῶν ῥινέων ῥύσιν, ἢ οὕρησιν πολλήν, ἢ διαρροίην ἰσχυρήν, ἢ ἰδρώτα, ἢ ἔμετον, γυναικὶ δὲ καὶ ἐπιμηνίων ὁδόν· μάλιστα μὲν οὖν ταῦτα ποιεῖ κρίσιν, ἢ ὅ τι ἂν τουτέων ἐγγὺς γίνηται· ποιεῖ δὲ καὶ ἕτερα κρίσεις, ἥττον μὲν τουτέων. ^[5]

- 11 Ἴκτερος δὲ ἦν ἐβδομαίῳ ἐπιγένηται, ἢ ὕστερον ἐν καύσῳ καὶ δυσχέρεια, σιάλου πολλοῦ ἀποχώρησις· ἔν τε τοῖς καυσώδεσι πυρετοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις, ἦν, μηδενὸς τουτέων τῶν σημείων γενομένου, ἀφίη ὁ πυρετὸς, ἀνάγκη τοιάσδε κρίσις ἀντὶ τουτέων γενέσθαι, ἢ φυμάτων μεγάλων ἀπόστασιν, ἢ ὁδύνας ἰσχυρὰς ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος, ἢ τηκεδόνας τῶν ὑγρῶν ἐκ τοῦ θερμοῦ. Κρίσεις δὲ καὶ ἀφέςις τῶν καῦσον σημαινόντων, μακροτέρα ἢ νοῦσος· τῶν δὲ ἰσχυρῶν, θάνατος ὡς ἐπὶ τὸ πούλυ· οἱ δὲ λοιποὶ ἀσφαλές παύονται καῦσοι ἐβδομαῖοι ἢ τεσσαρεσκαίδεκαταῖοι. Φιλέει δὲ καὶ ἐς λιπυρίην περιίστασθαι, καὶ λαμβάνει μάλιστα τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ ἐξηπιαλοῦται· καὶ ἡ λιπυρίη τῆς αὐτῆς ἡμέρης λαμβάνει τε καὶ μεθίησι· γίνεται δὲ καὶ τῆς κεφαλῆς ὁδύνη· ἐὰν δὲ μὴ μεθίη αὐτὸν ἡ λιπυρίη ἐν ταῖς τεσσαράκοντα ἡμέραις, ἀλλ' ἀχθῇ καὶ ὁδύνη ἔχῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ φλυηρή, ἐπικάθηρον αὐτόν. Λήγοντος δὲ καύσου, ἂν ἐπιγένηται ἵκτερος, οὐ φιλέει ἔτι ἰδροῦν, οὐδ' ἄλλη ἀφίστασθαι οὐδαμῇ, ἀλλ' ὑγιῆς γίνεται. Τριταῖος κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισιν ὡς ἐπὶ τὸ πούλυ. ^[15]
- 13 Ὁκόσοις ἐν ἀφορήτοις πυρετοῖς τῇ ἐβδόμῃ, ἢ τῇ ἐνάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἵκτεροι γίνονται, ἀγαθόν, ἐὰν μὴ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν γένηται· εἰ δὲ μὴ, ἐνδοιαστόν. Τὰ ὀξεᾶ νοσήματα κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρησιν ὡς ἐπὶ τὸ πούλυ.
- 15 Ἰδρώτες πυρεταίνουσιν ἦν γίνονται τριταίοις καὶ πεμπταίοις καὶ ἐβδομαίοις καὶ ἑναταίοις καὶ ἑνδεκαταίοις καὶ τεσσαρεσκαίδεκαταίοις καὶ μίῃ καὶ εἰκοσταίοις καὶ τριηκοσταίοις, οὗτοι οἱ ἰδρώτες νοῦσους κρίνουσιν· οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι πόνους σημαίνουν. Αἱ πεπάνσιες τῶν οὕρων κατὰ μικρὸν ἐκπεπαινόμεναι, ἐν τῇσι κρισίμοις ἐὰν πεπανθῶσι, λύουσι τὴν νοῦσον.
- 16 Παράδειγμα δεῖ τῶν οὕρων τὰ ἔλκεα ποιέεσθαι· τὰ τε γὰρ ἔλκεα, ἦν μὲν ἀνακαθαίρηται πύῳ λευκῷ, ταχείην θεραπείην δηλοῖ· ἐὰν δὲ μεταβάλλῃ ἐς τοὺς ἰχῶρας, κακοήθη γίνεται· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ οὖρα σημαίνει. Ἐὰν ἐκ πόνου λεπτὰ γένηται, ἀπὸ τῆς προφάσιος δεῖ λογίζεσθαι, ἢ τὸ νόσημα παρεγένετο, καὶ ταύτην ὁρᾶν ἐπεὶ παύεται· ὡς ταύτης ὑπολειπομένης, τῶν ἄλλων σημείων ἐπιγινομένων οἷων δεῖ, οὐκ εἶναι ἀπαλλαγὴν τῇ νοῦσῳ οἰητέον. Ἐὰν ἀλγέῃ ἢ κεφαλῇ, καὶ ἀπὸ τουτέου πυρετὸς ἐπιγένηται, [καὶ] τουτέου μὴ καταπαύσῃται, μηδὲ τῆς ὁδύνης παυομένης, οὐ κρίσιμος ὁ πυρετός. Κρίσεως μακρῆς ἔτι ἐπὶ τὸ ἄμεινον, πλεῖστα ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἐπὶ τουτέων ἅπερ ἐς ὑγίην ἰόντα. Ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν οἰδήματα μαλθακὰ καὶ ἀνώδυνα καὶ ὑπεῖκοντα ἐπεὶ θιγγάνης αὐτέου, χρονιωτέρας μὲν τὰς κρίσις ποιεῖ, ἥσσον δὲ φοβερὰς τῶν ἐναντίων τουτέοις φυμάτων· ὡσαύτως δὲ ἔχει καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ φυμάτων. ^[10]
- 18 Οὕρων δὲ ἦν τὸ μὲν οὕρηθὲν καθαρὸν ἦ, τὸ δ' ὑπόστημα λευκόν τε καὶ λεῖον ἔχῃ, χρονιωτέρῃ ἢ κρίσις, ἢ καὶ ἥσσον ἀσφαλές τοῦ βελτίστου οὔρου· ἦν δέ ποτε ὑπέρυθρον [τὸ] οὔρον καὶ τὸ ὑπόστημα ὑπέρυθρον καὶ λεῖον, πουλυχρονιώτερον μὲν τοῦτο τοῦ προτέρου, σωτήριον δὲ κάρτα. Ὁκόσα δὲ ποδαγρικὰ νοσήματα γίνεται, ταῦτα ἐν τεσσαράκονθ' ἡμέραις ἀφλέγμαντα καθίστανται. ^[5]
- 20 Ἄπερ ἐς θάνατον ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ κρίνεται, ἅπερ ἀσθενέωσος σημεῖα, οἷον φαρμακοποσίης, κοιλίης ἐκταράξεως καὶ ἄνω καὶ κάτω, ἄσης, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιουτέων·

ἦν μὲν οὖν ἀπαλλάσσεται τούτων τὰ σημεῖα ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτί· εἰ δὲ μὴ, θανατώδῃ νομίζειν εἶναι. Τῶν ἰδρώτων κάκιστοί εἰσιν οἱ ψυχροί τε καὶ περὶ τὸν αὐχένα γενόμενοι· οὗτοι γὰρ θανάτους καὶ μῆκος νούσων προσημαίνουσιν. ^[5]

- 22 Τὰ ποικίλα ὑποχωρήματα χρονιώτερα μὲν τῶν μελάνων καὶ τῶν ἄλλων θανασίμων ὑποχωρημάτων, οὐδὲν δὲ ἥσσον ὀλέθρια· ἔστι δὲ τοιάδε, ξυσματώδεα, χολώδεα, αἱματώδεα, πρασοειδέα, μέλανα, καὶ τοτὲ μὲν ὁμοῦ πάντα διαχωρεῖ, τοτὲ δὲ κατὰ μέρος ἕκαστον. Οὖρον δὲ ἐὰν τοτὲ μὲν καθαρὸν οὖρηθῇ, τοτὲ δὲ ὑπόστημα ἔχον λευκόν τε καὶ λεῖον, χρονιώτερα καὶ ἥσσον ἀσφαλῇ ταῦτ' ἐστὶ τοῦ βελτίστου οὔρου. ^[5]
- 23 Ἐὰν πυρρὸν καὶ λεπτὸν ᾗ τὸ οὔρον πολὺν χρόνον, κίνδυνος μὴ οὐ δύνηται διαρκέσαι ὁ ἄνθρωπος, ἕως ἂν πεπανθῇ τὸ οὔρον· καὶ ἦν ἄλλως περιεσομένου σημεῖα ᾗ, προσδέχου τουτέοις ἀπόστασιν προσεσομένην ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐὰν μεταβολὰς ἔχη τὸ οὔρον, χρόνον τε σημαίνει, καὶ ἀνάγκη τῷ ἀσθενέοντι μεταβάλλειν καὶ ἐπὶ τὰ χεῖρω καὶ ἐπὶ θάτερα. ^[5]
- 25 Ἦν ἀρχόμενα οὔρα μὴ ὅμοια ᾗ, ἀλλὰ γένηται παχέα ἐκ λεπτῶν καὶ παντελῶς λεπτά, δύσκριτα καὶ ἀβέβαια τὰ τοιαῦτα. Ψυχροὶ ἰδρώτες ζῶν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ θανάσιμοι, ζῶν δὲ πρηυτέρω μῆκος σημαίνουν τῆς νούσου.
- 27 Καὶ ὅκου τοῦ σώματος θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ὅπου τοῦτο ἔνι, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος. Καὶ ὅκου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ ὀξεῖαι γίνονται, καὶ ἦν τὸ σῶμα ψύχεται, ἢ αὐθις θερμαίνεται, ἢ τὸ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλεται, μῆκος νούσου σημαίνουν.
- 29 Κῆν πυρέσσοντι ἰδρῶς ἐπιγένηται μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν· μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος καὶ ὑγρασίην σημαίνει. Πυρέσσοντι ψυχροὶ ἰδρώτες ἐπιγενομένοι μακρὸν τὸν πυρετὸν σημαίνουν.
- 31 Ἰδρῶς πουλὺς ἀκρήτως γινόμενος ὑγιαίνουντι νόσον σημαίνει, θέρεος μὲν μείω, ψύξεως δὲ πλείω. Οἷσι τὰ ὑποχωρήματα, ἐὰν ἐάσης ξυστῆναι, ὑφίσταται ὁκοῖον ζύσματα, ἦν ὀλίγα, ὀλίγη ἡ νοῦσος, ἦν πολλὰ, πολλή· τουτέοις συμφέρει τὴν κοιλίην ἐπικλύζειν.
- 32 Ὀκόσοις δὲ ἐν τῇ κάτω ὑποχωρήσει χολῆς μελαίνης ὕπεστιν, ἦν πλείον, πλείων ἡ νοῦσος, ἦν ἐλάσσω, ἐλάσσων. Ἐὰν αἱ φλέβες σφύζωσι, καὶ τὸ πρόσωπον ἐρῶμένον ᾗ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μὴ λαπαρὰ, ἀλλὰ ἐπηρμένα, χρονίη ἡ νοῦσος, καὶ ἄνευ σπασμοῦ οὐ λύεται, ἢ αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινέων ῥύσιος, ἢ ὀδύνης ἰσχυρῆς. ^[5]
- 34 Καὶ οἱ παλμοὶ ἐν τῇσι χερσὶ πουλυχρονίου πυρετοῦ σημείον, ἢ κρίσεως ξυντόμου ἐπὶ τὸ κάκιον· καὶ ἐπὶ τούτων τὰ πλεῖστα ἅπερ ἐς θάνατον. Τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλουσιν ἀπόλλυσθαι μέγιστα σημεῖα ἀπ' ἀρχῆς γίνεται· δυσπνόητοι γὰρ εἰσιν καὶ οὐ κοιμούνται τὰς νύκτας καὶ τὰ σημεῖα προφαίνουσιν ἐπικίνδυνα.
- 36 Ξυνεχοῦς δὲ πυρετοῦ ἐὰν τεταρταῖος πονῆται καὶ ἐβδομαῖος, καὶ μὴ κριθῇ ἐνδεκαταῖος, ὀλέθριος ὡς τὰ πολλά. Ὅσοι ὑπὸ τετάνου ἀλίσκονται, ἐν ταῖς τέσσαρσιν ἡμέραις ἀπόλλυνται· ἦν δὲ ταύτας ἀποφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.
- 38 Ἐν τοῖσι καύσοισιν, ἐὰν ἐπιγένηται ἵκτερος καὶ λυγξ πεμπταίῳ ἐόντι, θανατώδες. Ὑποστροφαὶ λαμβάνονται οἷς ἂν ἀπυρέτοις γενομένοις ἀγρυπνίαι ἐρῶμέναι προσγίνωνται, ἢ ὕπνοι ταραχώδεις, ἢ ἀρρώστίη τοῦ σώματος, ἢ ἀλγήματα ἐνδὸς ἐκάστου τῶν μελέων, καὶ ὅσοις ἂν οἱ πυρετοὶ παύσωνται, μήτε σημείων γενομένων λυτηρίων μήτ' ἐν ἡμέρῃσι κρίσιμῃσι· καὶ ἐὰν, ἐκλελοιπότες τοῦ πυρετοῦ καὶ ἰδρώτος ἐπιγενομένου, πυρρὸν οὔρον οὖρήσῃ, λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον, προσδέχου τούτοις ὑποστροφὴν πυρετοῦ αὐθημερόν· αὗται δὲ αἱ ὑποστροφαὶ πεμπταῖαι κρίνονται ἀκίνδυνοι. ^[5]

Καὶ ἦν, κρίσιος ἐκγενομένης, οὔρον ἐρυθρὸν οὐρήσῃ ὑπόστασιν ἔχον ἐρυθρὴν, καὶ τουτέοις ὑποστροφή γίνεται τοῦ πυρετοῦ αὐθημερὸν, καὶ ὀλίγοι ἐκ ταύτης σώζονται. Ὄταν ὑποστρέφῃ ὁ καῦσος, τὰ πολλὰ καὶ ἐξιδροῖ καὶ ἦν ἡμέρας λάβῃ ὑποστρέψας ὅσας τὸ πρῶτον· ὑποτροπιάζει δὲ καὶ τρεῖς [ὁ] πυρετὸς, ἦν μὴ περισσῇ ἡμέρῃ ἀφῇ ὑποτροπιάσας. Τὰ πολλὰ ἔαν, ἀπέπτων ἐόντων τῶν οὔρων, καὶ τῶν ἄλλων σημείων μὴ κατὰ λόγον ἐόντων, ἡ νοῦσος [μὴ] κρίσιμη ἡμέρῃ [ἀφῇ,] ὑποτροπιάζει· ὅτε δὲ καὶ ὑποστρέφει ἐν κρίσιμη ἡμέρῃ, τουτέων καταλειπομένων τοιούτων. Τὰ παρ' οὓς οἷς ἀμφὶ κρίσιν γενόμενα μὴ ἐκπυήσῃ, τουτέων ἀπαλλασσομένων, ὑποστροφή γίνεται κατὰ λόγον τῶν ὑποστροφῶν, ὁμοίᾳ περιόδῳ· ἐπὶ τουτέοις ἐλπίς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι, ἢ οὔρον παχὺ, οἷον τὸ λευκὸν ἐπὶ τοῖς κοπιώδεσι τεταρταίοις, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος· ἐνίοις δὲ τουτέων καὶ αἱμορροαίαι γίνονται ἐκ τῶν ῥινέων, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται· καὶ τούτοις πῦα ἀποχωρέουσιν ὑγιάζεται ἡ νοῦσος. ^[5]

- 41 Τοῖς μελαγχολικοῖς μετὰ φρενιτικῶν ἐχομένοις αἱμορροΐδες ἐγγενόμεναι ἀγαθόν. Ὅσοι μαίνονται, αὐτόματοι ἢ ἀπαλλασσόμενοι ἐκ τῶν νούσων, τουτέοις τὴν μανίην ὁδύνη ἐς τοὺς πόδας εἰσελθοῦσα ἢ ἐς [τὸ] στῆθος, ἢ βῆξ ἰσχυρὴ γενομένη λύει· ἔαν τουτέων μηδὲν γένηται, λυομένης τῆς μανίης, στέρησις τοῦ ὀφθαλμοῦ γίνεται.
- 43 Ὀκόσοι τῇ γλώσση παφλάζουσι τῶν χειλέων μὴ κρατέοντες, ἔαν ταῦτα παύσῃται, ἔμπυοι γίνονται, ἢ ὁδύνη ἰσχυρὴ ἐν τοῖς κάτω χωρίοις λύει, ἢ κυφότης, ἢ αἷμα πολὺ ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυέν, ἢ μανίη. Τοῦ μεγάλου νοσήματος ἐν ἔθει γενομένου λύσις, ἰσχύων ὁδύνη, ἢ ὀφθαλμῶν διαστροφή, ἢ τύφλωσις, ἢ ὀρχίων οἰδήσεις, ἢ τιτθῶν ἄρσις.
- 45 Καῦσον λύει αἵματος ἐκ ῥινῶν ῥύσις. Ἐν καύσῳ ἔαν ἐπιλάβῃ ῥίγος, φιλέει ἐξιδροῦν.
- 47 Ὑπὸ καύσου ἐχομένῳ, ῥίγος ἐπιγενομένου, λύσις. Ὅσοις ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι ἐγγίνονται, παρακοπὴ λύει.
- 49 Ὅσοις ἂν ἐν τοῖς πυρετοῖς τὰ ὦτα κωφωθῇ, τουτέοις μὴ λυθέντος τοῦ πυρετοῦ μανῆναι ἀνάγκη· λύει δὲ ἐκ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥυέν, ἢ κοιλὴ ἐκταραχθεῖσα χολώδεα, ἢ δυσεντερίη ἐπιγενομένη, ἢ ὁδύνη ἰσχύων ἢ γονάτων. Ὅσοις πυρετοῖσι ῥίγος ἐπιγίνεται, ὁ πυρετὸς λύεται.
- 51 Ὅσοισιν ὁδύναι γίνονται ἐξαπίνης, τὸ ὑποχόνδριον ἐπῆρται ἄνω· καὶ ἔαν περὶ τὴν νόθον πλευρὴν καὶ περὶ σκέλεα αἱ ὁδύναι γίνωνται, τουτέοις λύσις φλεβοτομίη καὶ κάθαρσις κάτω· οὐ γὰρ λαμβάνει πυρετὸς ἰσχυρὸς ἀδυνατούντων τῶν χωρίων. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν ἢ κοιλὴν ὕδατώδους ῥυέντος, λύσις.
- 53 Ἦν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάρροια ἐπιγίνεται ἰσχυρὴ, λύσις. Ὑπὸ διάρροίης ἐχομένῳ ἰσχυρῆς ἔμετος ἐπιγενομένος ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου λύσις.
- 55 Ὅσοι ὑπὸ διάρροίης πουλὺν χρόνον λαμβάνονται ξὺν βηχί, οὐκ ἀπαλλάσσονται, ἔαν μὴ ὁδύναι ἰσχυραὶ ἐν τοῖς ποσὶν ἐμπέσωσιν· ἢ βούλεται διαστροφή γίνεσθαι φύσιος, ἐπειδὰν μὴ διάρροια ἦ, ἢ κενὴ διαχώρησις πρὸς πᾶσαν λάβῃ· ἐπιγίνονται γὰρ φύσαι ἔσωθεν οὔσαι· δῆλον τοίνυν οὐκ ἔχουσιν οὐδὲν ὑγρὸν, ὥστε προσφέρειν, εἰ δεῖ, σῖτα ἀσφαλῶς τῷ οὕτως ἔχοντι. Εἰλεοῦ ἐπιγενομένου, οἶνον ψυχρὸν δίδου πίνειν πουλὺν ἄκρατον κατ' ὀλίγον, ἕως ὕπνος, ἢ σκελέων ὁδύνη γίνηται· λύει δὲ καὶ πυρετὸς ἢ δυσεντερίη. ^[5]
- 57 Κεφαλὴν περιωδυνοῦντι καὶ νοσέοντι, πύου ῥέοντος ἢ κατὰ τὰ ὦτα ἢ κατὰ τὰς ῥῖνας, λύεται τὸ νόσημα. Ὀκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ἐξαπίνης ὁδύναι ἐγγίνονται ἐν ταῖς κεφαλαῖς, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγκουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέραις, ἔαν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.
- 59 Κεφαλὴν περιωδυνέοντι σικύην πρόσβαλε, ὃ τι ἂν τῶν ἄνω χωρίων πονήσῃ· λύει ὁδύνη ἐς ἰσχία καὶ γούνατα καὶ ἄσθμα, ὃ τι ἂν τουτέων γίνηται. Ὀφθαλμιῶντι ὑπὸ διάρροίης ἀλῶναι ἀγαθόν.

Ἐπὶ σπασμοῦ ἢ τετάνου ἐχομένῳ πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸ νόσημα. Ἐπὶ πυρετοῦ ἐχομένῳ σπασμὸς ἢν λάβῃ, παύεται ὁ πυρετὸς αὐθημερὸν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ.

- ⁶³ Ὅποτεν ξυντεταμένος τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας [ἦ], μανίην ἐμποιέει. Ἦν αἱ φλέβες σφύζωσιν αἱ ἐν ταῖς χερσὶ καὶ τὸ πρόσωπον ἐρρώμενον ἦ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μὴ μαλακὰ, ἀλλὰ ἐπηρμένα ἦ, χρονίη ἢ νοῦσος· ἄνευ σπασμοῦ [οὐ λύεται, ἢ αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινῶν, ἢ ὀδύνης ἐς τὰ ἰσχία].